

A MAGYAR KÖZTÁRSASÁG NEVÉBEN!

A Fővárosi Ítéltábla a Czeglédi és Társai Ügyvédi Iroda (címe; ügyintéző: dr. Frank Andrea ügyvéd) által képviselt (I.r. felperes neve, címe) I. rendű és (II.r. felperes neve, címe) II. rendű felpereseknek a személyesen eljáró (alperes neve, címe) alperes ellen személyhez fűződő jog megsértésének megállapítása miatt indult perében a Fővárosi Bíróság 2009. november 10. napján kelt, 40.P.24.906/2009/7. számú ítélete ellen az I-II. rendű felperesek részéről 8. sorszám alatt előterjesztett fellebbezés folytán meghozta az alábbi

í t é l e t e t:

A Fővárosi Ítéltábla az elsőfokú bíróság ítéletét helybenhagyja.

Kötelezi a felpereseket, hogy a Magyar Államnak - külön felhívásra - fizessenek meg 24.000 (huszonnégyezer) Ft fellebbezési illetéket.

Az ítélet ellen fellebbezésnek nincs helye.

I n d o k o l á s

A felperesek keresetükben annak megállapítását kérték, hogy az alperes megsértette a személyhez fűződő jogukat akkor, amikor igazoltatása során a „...” feliratú pólót viselte, illetve amikor az igazoltatásról készített fényképfelvételt hozzájárulásuk nélkül nyilvánosságra hozta.

A felperesek a jogsértés megállapításán túl egyéb objektív jogkövetkezmények alkalmazását - jogsértéstől való eltiltást, megfelelő nyilvánosság melletti elégtételadásra és a sérelmes helyzet megszüntetésére kötelezést -, valamint az alperes perkölség megfizetésére kötelezését kérték.

Az alperes a kereset elutasítását kérte. Előadta, hogy ...-én a ... utcában a ... tüntetése idején arra kerékpározott és igazoltatására a pólójának felirata miatt került sor. A rendőri intézkedésről annak szem- és fültanúja készítette a felvételeket.

A feliratnak konkrét címzettje nem volt, így ha a felperesek a felirat tartalmát magukra vonatkoztatták, az saját döntésükkel függ össze. Hivatkozása szerint a „buzi” kifejezés jelző, nem sértő tartalmú kijelentés.

Nem ismerte el a jogsértés tényét, előadta, hogy a pólót az egyenruhás bünszervezet és nem a felperesek személyének minősítése érdekében vette fel. Előadta, nincs tudomása arról, ki tette fel a ...hu weboldalra a fényképfelvételt, de az számos más oldalon is megjelent, akik ellen a felperesek nem léptek fel. Megjegyezte, a felperesek adatai nem szerepelnek a weblapon, a fotóról nem ismerhetők fel, egyébként is nyilvános közszereplők, közérdekű feladatot látnak el, ezért a felfokozottabb értékítéletet is kötelesek elviselni, a hivatásukkal összefüggő verbális támadást is el kell fogadniuk, el kell viselniük.

Az elsőfokú bíróság ítéletével a keresetet elutasította és kötelezte a felpereseket, hogy egyetemlegesen fizessenek meg a Magyar Államnak külön felhívásra 21.000 forint eljárási illetéket.

Az ítélet indokolásában a Ptk. 78. § (2) bekezdésére hivatkozással kiemelte, hogy jogkérdésben döntött akkor, amikor a felperesek keresetét azért utasította el, mert a sérelmezett pólófelirat nem a felperesekre vonatkozott, valótlan, sérelmes tényállítást egy konkrét, adott személyre nem tartalmazott, így a törvényi rendelkezés szerinti „más személyre vonatkozó” feltétel nem valósult meg, a felirat bárkire vonatkozott, aki bizonyos cselekményt foganatosít.

Megállapította, hogy a tanúvallomás segítségével rekonstruálhatóvá vált a ...-én történt igazoltatás minden lényeges körülménye. Ezért a felperesek azon állítása, hogy az alperes igazoltatására gyanút keltő magatartása, viselkedése miatt került sor, nem vált bizonyítottá, még akkor sem, ha a perbeli helyszínen a felperesek tömegkezelési feladatot láttak el, így különös figyelmet kellett fordítaniuk a jelenlevőkre. A tanú által elmondottak alapján nyilvánvalóvá vált, hogy a felperesek a póló feliratára lettek figyelmesek és e fölött érzett indulatuk miatt gyakorolták az igazoltatás jogát. Ezt támasztja alá az is, hogy az I. rendű felperes a bíróság kifejezett kérdésére sem tudott semmilyen értékelhető magyarázatot adni arra, hogy az alperes miért volt gyanús számukra.

Az elsőfokú bíróság ezen túlmenően megállapította, hogy a fényképfelvételt nem az alperes, hanem ... a mobiltelefonja segítségével készítette, majd több ismerősének elküldte. Ezért megalapozatlan, bizonyítatlan a felperesek azon állítása, hogy a fényképfelvételt az alperes töltötte fel az internetre, illetve helyezte el a ...hu weboldalon. E körben a Pp. 164. § (1) bekezdésére hivatkozással kiemelte, hogy a felperesek bizonyítási kötelezettségüknek nem tettek eleget, állításuk igazolására indítványt sem terjesztettek elő.

Kitért arra is, hogy a felperesek nyilvánvalóan észlelték a fényképfelvétel készítését, az ellen kifogást nem emeltek, ami hozzájárulásukat ugyan nem pótolja, de arra utal, hogy a felperesek tisztában voltak magatartásuk lehetséges következményével, a fotó nyilvánosságra kerülésével.

Megjegyezte, hogy osztotta az alperes azon álláspontját, miszerint a közfeladatot ellátó, szolgálatban lévő rendőr a tevékenységi körébe tartozó igazoltatás során közszereplőnek minősül, figyelemmel az Alkotmánybíróság 36/1994.(VI. 24.) számú határozatában foglaltakra. Jelen esetben az is kiderült, hogy a közfeladat ellátása során nem fűződött érdek ahhoz, hogy a felperesek „rejtve maradjanak”. Egyenruhát viseltek, így a fellépésük, az igazoltatás során nagyobb türelmet kellett

volna tanúsítaniuk a velük szemben megfogalmazott kritikus megnyilvánulásokkal szemben.

A 2003. évi III. törvény 1. § (2) bekezdésének 13. pontjára utalva kifejtette, hogy a felderített tényállás alapján arra is lehetett következtetni, hogy a közhatalmat ellátó felperesek tevékenységük gyakorlása során kifejezetten visszaélésszerűen gyakorolták közhatalmi jogosítványukat, az alperes igazoltatását.

A perköltség viseléséről a Pp. 78. § (1) bekezdése alapján határozott.

Az ítélet ellen a felperesek terjesztettek elő fellebbezést.

Az elsőfokú bíróság határozatával szemben arra hivatkoztak, hogy a nyilvánosságra hozott fényképfelvétel alapján a személyük felismerhetővé vált, ezért nem helytálló az a hivatkozás, hogy nem meghatározott személyekre vonatkozó állításról, jogsértésről van szó. Csatolták a róluk készült fényképfelvételt és kiemelték azt is, hogy a következő megjegyzést tartalmazza még a fényképfelvétel „kipróbáltam...működött”. Ebből pedig aggálytalanul az állapítható meg, hogy a fotó nyilvánosságra hozója és a jogsértés elkövetője az alperes volt.

Tévedett az elsőfokú bíróság akkor is, amikor a felpereseket közszereplőnek minősítette, figyelemmel arra, hogy a fegyveres szervek hivatásos állományú tagjainak szolgálati viszonyáról szóló 1996. évi CLIII. törvénynek a véleménynyilvánítás szabadságával kapcsolatos rendelkezései kifejezetten tiltják a rendőrség tagjai számára a közszereplést.

A perbeli esetben a felperesek a Budapest V. kerületében, a ... utcában a be nem jelentett demonstrációval kapcsolatos tömegkezelési feladatokat látták el. Arra kaptak parancsot, hogy megakadályozzák a ... be nem jelentett tüntetésének erőszakba torkollását és azt, hogy akár a résztvevők, akár a tüntetés ellenzői jogellenes cselekményeket kövessenek el. Az alperes igazoltatására ...-én került sor, amikor előzetesen erre a napra 47 rendezvényt jelentettek be. A demonstrációk miatti fokozott ellenőrzés elrendelése következtében a felperesek által fogatosított igazoltatást visszaélésnek minősíteni megalapozatlanság. Ez különösen azért is aggályos, mert jelen per tárgyát nem a rendőri intézkedés jogszerűségének megítélése képezte.

A ... tanúvallomására alapított, a visszaélésszerű magatartásukkal kapcsolatos okfejtés súlyosan egyoldalú megállapítás, következtetés, mivel ez nem tartozik a Pp. 206. § (1) bekezdésében rögzített felhatalmazás körébe sem.

A közterületen intézkedő rendőrökről az elmúlt időszakban rendszeresen készítettek különböző felvételeket, az ezekkel való visszaélés tipikus esete azok engedély nélküli nyilvánosságra hozatala, különösen ha arra olyan körülmények között kerül sor, ami sérti a rendőr becsületét, emberi méltóságát is. Az elsőfokú bíróság azon megállapítása, hogy a fényképfelvétel készítésekor a rendőröknek számolniuk kellett a nyilvánosságra hozatallal, valamint az, hogy az igazoltatással maguk adtak okot fotó készítésére, elfogadhatatlan, mert ez azt jelentené, hogy a rendőri feladatok végrehajtása esetén az érintettek el lennének zárva a polgári jogi igényérvényesítés lehetőségétől.

Mindezek alapján az elsőfokú bíróság ítéletének a megváltoztatását kérték.

Az alperes fellebbezési ellenkérelme az elsőfokú bíróság ítéletének helybenhagyására irányult. Változatlanul fenntartotta korábbi nyilatkozatait. Állította, hogy a „...” pólófelirata nem kifejezetten a felperesek személye ellen irányult, nem ők voltak annak címzettjei. Nem tudhatta azt sem, hogy bárki igazoltatja-e, illetve kik lesznek azok, akik ezt a rendőri intézkedést végrehajtják. Ebből a szempontból a fényképfelvételen való felismerhetőség teljesen irreleváns.

Hivatkozott a felperesek közszereplői mivoltára és arra, hogy az 1996. évi XLIII. törvény nem tiltja a rendőröknek a közszereplést, csak a politikai tevékenységet, a politikai közszereplést.

Azt nem vitatta, hogy a felpereseknek a perbeli időpontban valóban a közrend fenntartása volt a feladatuk, azonban ez nem jelentheti azt, hogy a járőrköket válogatás nélkül, vagy személyes indokok alapján zaklassák. Az pedig nem felel meg a valóságnak, hogy az igazoltatásra azért került sor, mert maszkban kerékpározott, ami a történetek ismeretében életszerűtlen és azt a tanú vallomása cáfolta.

Továbbra is állította a 36/1994. számú alkotmánybírósági határozatra és a 2003. évi III. törvényre hivatkozással, hogy a felperesek közszereplők, közhatalmat gyakoroltak.

Felhívta a figyelmet arra, hogy maguk a felperesek is úgy nyilatkoztak, hogy a fényképfelvételt a ...hu weboldalra való elhelyező személyének bizonyítása lehetetlen.

A felperesek fellebbezése nem alapos.

A Fővárosi Ítéltábla megállapította, hogy az elsőfokú bíróság a lefolytatott bizonyítási eljárásra alapozva érdemben helytálló döntést hozott.

A perbeli esetben az alperes egy „...” feliratú pólót viselt ...-én, amikor is a felperesek a ... utcában végzett tömegkezelési feladatuk ellátása során igazoltatták.

A felperesek úgy ítélték meg, hogy a póló felirata személyükre vonatkozó valótlan és sértő állítást tartalmazott.

A Fővárosi Ítéltábla e körben elsődlegesen azt emeli ki, hogy a hírnévrontás - a Ptk. 78. §-ának helyes értelmezése szerint - valakinek a személyére vonatkozó, személyiségét sértő - nyíltan vagy burkoltan kifejezésre juttatott - valótlan (hamis) tényállítás. Ezért a jogsértés különösen akkor áll fenn, ha valaki valamely személyt érintő közlést tesz, amely tényállítást fejez ki, amennyiben az objektíve valótlan és ezáltal alkalmas az érintett értékelésének hátrányos befolyásolására (Ptk. Kommentár).

A törvényi rendelkezésből tehát az következik, hogy hírnevének a tiszteltben tartását az követelheti, akire a hírnévrontó közlés vonatkozik, akit ezáltal személyiségi jogaiban sért, akinek személyével kapcsolatban a jogsértés megtörtént. (BH.1997/173.)

Mindez azt jelenti, hogy egy általánosságban megfogalmazott közlés a konkrét, igényérvényesítő személy vonatkozásában a jogsértés megállapításának alapját nem képezheti, márpedig jelen esetben az alperesi pólófelirat nem konkrétan a

felperesek személyére, esetleg rendőri mivoltukra, személyiségükre vonatkozó állítást tartalmazott. Abból személyük semmilyen módon más számára felismerhetővé nem vált, a felpereseket ez alapján a kívülállók azonosítani nem tudták. Ebből következően a Fővárosi Ítéltábla álláspontja szerint is a felperesek megalapozatlanul hivatkoztak a Ptk. 78. §-ában szabályozott személyhez fűződő jog megsértésére.

Egyetértett a másodfokú bíróság azzal is, hogy a peres eljárás során a felperesek a Pp. 164. § (1) bekezdésében írt kötelezettségük ellenére nem tudták azt igazolni, hogy az alperes helyezte el a képmásukról készített felvételt a ...hu weboldalon. Ezt tulajdonképpen maguk a felperesek sem vitatták, mindössze életszerűsége, valószínűsége hivatkoztak, ami nem kellő alap az alperesi jogsértés megállapítására, mint ahogy arra az elsőfokú bíróság is helyesen rámutatott.

A Fővárosi Ítéltábla azonban nem értett egyet az elsőfokú bíróságnak a felperesek közszereplői mivoltával kapcsolatban az ítélet indokolásában kifejtett álláspontjával. Annak ellenére, hogy az érdemi döntésre ez nem volt kihatással, a másodfokú bíróság szükségesnek tartja az alábbiak kiemelését.

A nyilvános közszereplés a közterületen, ezen belül az utcán, tereken való jelenlétnél, az ott zajló eseményekben való részvételnél lényegesen szűkebb kategória. A közterületen való tartózkodás (akár feladatteljesítés miatt is) nem tekinthető nyilvános közszereplésnek.

Azáltal tehát, hogy a rendőr a munkáját a nyilvánosság előtt, közterületen végzi, még nem válik közszereplővé. A feladatainak ellátása során intézkedő, parancsot teljesítő rendőr nem minősül közszereplőnek önmagában azon az alapon sem, hogy a közhatalmi funkciót megtestesítő állami szerv alkalmazottja, amiatt sem, hogy a közterületen foganatosított intézkedésének végzése során tevékenységét a nyilvánosság előtt végzik.

Az elsőfokú bíróság és az alperes téves álláspontjával szemben a rendőr közszereplői mivoltát nem támasztja alá az elmúlt rendszer titkosszolgálati tevékenységének feltárásáról és az Állambiztonsági Szolgálatok Történeti Levéltára létrehozásáról szóló 2003. évi III. törvény 1. § (2) bekezdés 13. pontja szerinti közszereplőnek minősülő személyi kör meghatározása. A törvény 1. § (2) bekezdése értelmében az ott szereplő fogalom meghatározások ugyanis kifejezetten csak a törvény alkalmazása szempontjából irányadók. Az utcán feladatát teljesítő rendőr nem minősül - a törvény hatálya alá eső - elmúlt rendszerben titkosszolgálati tevékenységet végző személynek, így közszereplőnek sem.

A másodfokú bíróság mindezeknek megfelelően a Pp. 253. § (2) bekezdése, valamint a Pp. 254. § (3) bekezdése alapján az elsőfokú bíróság ítéletét helybenhagyta. A fellebbezési eljárásban felmerült költségről a Pp. 239. §-án keresztül érvényesülő Pp. 78. § (1) bekezdése szerint határozott, figyelemmel a 6/1986.(VI. 26.) IM rendelet 13. § (2) bekezdésére.

Budapest, 2010. május 18.

Kizmanné dr. Oszkó Marianne s.k.
a tanács elnöke

Dr. Győriné dr. Maurer Amália s.k.. Fülöp Györgyi s.k.
előadó bíró

bíró

A kiadmány hitelül:
tisztviselő